3. Δεδομένου ὅτι τά κοινοτικά ὄργανα διαθέτουν διακριτική ἐξουσία κατά τήν ἐπιλογή τῶν μέσων πού εἶναι ἀναγκαῖα γιά τήν πραγμάτωση τῆς ἐμπορικῆς τους πολιτικῆς, οἱ ἐπιχειρηματίες δέν πρέπει νά τρέφουν δικαιολογημένη ἐμπιστοσύνη ὡς πρός τήν διατήρηση μιᾶς ὑπαρχούσης καταστάσεως, ἡ ὁποία δύναται νά μεταβληθεῖ μέ ἀποφάσεις πού λαμβάνουν τά ἐν λόγω ὄργανα στό πλαίσιο τῆς διακριτικῆς τους ἐξουσίας.

Στήν ὑπόθεση 52/81,

Offene Handelsgesellschaft in Firma Werner Faust, Ἀμβοῦργο, ἐκπροσωπουμένη ἀπό τούς δικηγόρους Ἀμβούργου H. W. Samuel, G. Horeis, D. Mankowski, K.-D. Quack καί J. D. Hisam μέ ἀντίκλητο στό Λουξεμβοῦργο τόν δικηγόρο E. Arendt, 34 B, rue Phillippe-II,

ἐνάγουσα,

κατά

Ἐπιτροπῆς τῶν Εὐρωπαϊκῶν Κοινοτήτων, ἐκπροσωπουμένης ἀπό τόν M. Hilf, μέλος τῆς νομικῆς της ὑπηρεσίας μέ ἀντίκλητο στό Λουξεμβοῦργο τόν O. Montalto, μέλος τῆς νομικῆς της ὑπηρεσίας, κτίριο Jean Monnet, Kirchberg,

ἐναγομένη,

πού ἔχει ὡς ἀντικείμενο ἀγωγή ἀποζημιώσεως κατά τήν ἔννοια τοῦ ἄρθρου 215, παράγραφος 2, τῆς συνθήκης ΕΟΚ,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πρῶτο τμῆμα)

συγκείμενο ἀπό τούς A. O'Keeffe, πρόεδρο τμήματος, G. Bosco καί T. Koopmans, δικαστές,

γενικός εἰσαγγελεύς: Sir Gordon Slynn
γραμματεύς: P. Heim

ἐκδίδει τήν ἀκόλουθη

ΑΠΟΦΑΣΗ

Περιστατικά

I — Πραγματικά περιστατικά καί διαδικασία

Ἡ *Offene Handelsgesellschaft in Firma Werner Faust* (στό ἑξῆς Faust) εἶναι μία ἐπιχείρηση ἡ ὁποία διατηρεῖ, στήν Ὁμοσπονδιακή Δημοκρατία τῆς Γερμανίας, ἕνα ἐμπορικό πρακτορεῖο cif. Σημαντικό μέρος τῶν δραστηριοτήτων της συνίσταται στό νά εἰσαγάγει γιά λογαριασμό τρίτων κονσέρβες μανιταριῶν προελεύσεως Ταϊβάν.

Οἱ κονσέρβες μανιταριῶν ὑπάγονται στήν κοινή ὀργάνωση ἀγορῶν τήν ὁποία ἔχει θεσπίσει, γιά τά μεταποιημένα ὀπωροκηπευτικά, ὁ κανονισμός (ΕΟΚ) 865/68 τοῦ Συμβουλίου, τῆς 28ης Ἰουνίου 1968 (ΑΒΙ. L 153, σ. 8). Διά τοῦ κανονισμοῦ αὐτοῦ, ἐξουσιοδοτεῖτο, μεταξύ ἄλλων, ἡ Ἐπιτροπή νά λαμβάνει μέτρα διασφαλίσεως στήν περίπτωση πού οἱ εἰσαγωγές προϊόντων, προελεύσεως τρίτων χωρῶν, ἀπειλοῦσαν νά διαταράξουν τήν κοινοτική ἀγορά.

Τέτοια μέτρα ἐλήφθησαν γιά πρώτη φορά τό 1974, μέ τόν κανονισμό (ΕΟΚ) 2107/74 τῆς Ἐπιτροπῆς, τῆς 8ης Αὐγούστου 1974 (ΑΒΙ. L 218, σ. 54), σύμφωνα μέ τόν ὁποῖο γιά κάθε εἰσαγωγή κονσερβῶν μανιταριῶν προελεύσεων τρίτων χωρῶν ἔπρεπε νά ὑπάρχει ἄδεια εἰσαγωγῆς. Ἡ ἄδεια αὐτή ἐχορηγεῖτο σέ κάθε αἰτοῦντα γιά ποσότητα ἀνάλογη μέ τήν ποσότητα τῶν προϊόντων πού εἶχε εἰσαγάγει ὁ ἐνδιαφερόμενος κατά τόν ἀντίστοιχο μήνα τοῦ προηγουμένου ἔτους ἤ μέ τήν μέση ποσότητα πού εἶχε εἰσαγάγει κατά τά τρία προηγούμενα ἔτη. Σύμφωνα μέ τό ἄρθρο 1, παράγραφος 4, τοῦ προαναφερθέντος κανονισμοῦ ἀπεκλείοντο ρητῶς ἀπό τό ἐν λόγω σύστημα ἀναφορᾶς οἱ εἰσαγωγές πού προήρχοντο ἀπό τρίτα κράτη, τά ὁποῖα ἐδήλωναν ὅτι εἶναι διατεθειμένα νά παράσχουν ὁρισμένες ἐγγυήσεις ἰδίως σέ ὅ,τι ἀφορᾶ τήν τήρηση μιᾶς κατωτάτης τιμῆς καί τήν ἀποφυγή ἐκτροπῶν τοῦ ἐμπορίου.

Περί τό τέλος τοῦ ἔτους 1976, ἡ Ἐπιτροπή ἐκτιμώντας ὅτι εἶχε ἐξασθενίσει ἡ πίεση τῶν εἰσαγωγῶν, κατήργησε, μέ τόν κανονισμό (ΕΟΚ) 3096/76, τῆς 17ης Δεκεμβρίου 1976 (ΑΒΙ. L 348, σ. 26) τά μέτρα διασφαλίσεως πού εἶχε θεσπίσει προηγουμένως.

Στίς 14 Μαρτίου 1977, τό Συμβούλιο ἐθέσπισε τόν κανονισμό (ΕΟΚ) 516/77, διά τοῦ ὁποίου ἐκωδικοποιοῦντο καί συνεπληρώνοντο οἱ θεμελιώδεις διατάξεις περί κοινῆς ὀργανώσεως ἀγορᾶς στόν τομέα τῶν μεταποιημένων ὀπωροκηπευτικῶν (ΕΕ εἰδ. ἔκδ. 03/017, σ. 226). Ὁ κανονισμός αὐτός ἐξουσιοδοτεῖ, μεταξύ ἄλλων, τήν Ἐπιτροπή νά λαμβάνει τά ἀναγκαῖα μέτρα σέ περίπτωση σοβαρῆς διαταραχῆς τῆς ἀγορᾶς (ἄρθρο 14, παράγραφος 2). Οἱ λεπτομέρειες ἐφαρμογῆς τῶν ἐν λόγω μέτρων καθορίσθησαν μέ τόν κανονισμό (ΕΟΚ) 521/77 τοῦ Συμβουλίου, τῆς 14ης Μαρτίου 1977 (ΕΕ εἰδ. ἔκδ. 03/017, σ. 251), ὁ ὁποῖος, στό ἄρθρο 2, ἀπαριθμεῖ τά μέτρα διασφαλίσεως πού ἀφοροῦν τίς εἰσαγωγές προελεύσεως τρίτων χωρῶν προβλέποντας εἰδικότερα ὅτι τά ἐν λόγω μέτρα δύνανται «νά περιορισθοῦν σέ ὁρισμένες προελεύσεις, καταγωγές, προορισμούς, ποιότητες ἤ ἐμφανίσεις». Τό ἄρθρο 3 τοῦ κανονισμοῦ ἐπιβάλλει τήν τήρηση τῶν ὑποχρεώσεων πού προκύπτουν ἀπό τίς συμφωνίες πού δεσμεύουν τήν Κοινότητα ἐπί διεθνοῦς ἐπιπέδου.

Βάσει τοῦ κανονισμοῦ 516/77, ἡ Ἐπιτροπή ἐθέσπισε στίς 25 Μαΐου 1978 μέ τόν κανονισμό (ΕΟΚ) 1102/78 (ABl. L 139, σ. 26) νέα μέτρα διασφαλίσεως τά ὁποῖα συνίσταντο στήν ἄμεση κατάργηση τῆς χορηγήσεως ἀδειῶν εἰσαγωγῆς γιά τά μανιτάρια. Σύμφωνα μέ τό ἄρθρο 2, παράγραφος 1, τοῦ ἐν λόγω κανονισμοῦ ἡ ἀπαγόρευση εἰσαγωγῆς δέν ἴσχυε «γιά τίς κονσέρβες μανιταριῶν καταγωγῆς τρίτων χωρῶν, τίς ὁποῖες τρίτες χῶρες ἡ Ἐπιτροπή θεωρεῖ ὅτι εἶναι σέ θέση νά ἐγγυηθοῦν ὅτι οἱ, πρός τήν Κοινότητα, ἐξαγωγές τους δέν θά ὑπερβοῦν μία ὁρισμένη ποσότητα τήν ὁποία ἀποδέχεται ἡ Ἐπιτροπή». Τό ἄρθρο 3 ὁριζε ὅτι τό ἄρθρο 2 ἐφαρμόζεται ὑπέρ τῆς Λαϊκῆς Δημοκρατίας τῆς Κίνας.

Μέ τόν κανονισμό (ΕΟΚ) 1213/78, τῆς 5ης Ἰουνίου 1978 (ABl. L 150, σ. 5) ἡ Ἐπιτροπή ἐξήρεσε καί τήν Ταϊβάν ἀπό τήν ἐφαρμογή τῶν μέτρων διασφαλίσεως. Ὁ ἐν λόγω κανονισμός ὅμως ἤρθη, σχεδόν πάραυτα, μέ τόν κανονισμό (ΕΟΚ) 1449/78 τῆς Ἐπιτροπῆς, τῆς 28ης Ἰουνίου 1978 (ABl. L 173/25). Ἡ Ἐπιτροπή ὑποστηρίζει ὅτι ὑπεχρεώθη νά ἐπεκτείνει ἐκ νέου στήν Ταϊβάν τά μέτρα διασφαλίσεως, λόγω τῆς σημαντικῆς καί ἀπροβλέπτου αὐξήσεως τῶν αἰτήσεων γιά ἄδειες εἰσαγωγῆς κονσερβῶν μανιταριῶν προελεύσεως Ταϊβάν.

Τό 1979, ἐχορηγήθησαν ἄδειες εἰσαγωγῆς, μόνο στήν Λαϊκή Δημοκρατία τῆς Κίνας ἡ ὁποία ἀνέλαβε τήν ὑποχρέωση νά περιορίσει τίς πρός τήν Κοινή Ἀγορά ἐξαγωγές της σέ 20 000 τόνους καί περί τό τέλος τοῦ ἔτους, στήν Νότιο Κορέα, ἡ ὁποία ἐδέχθη νά περιορίσει τίς πρός τήν Κοινότητα ἐξαγωγές της σέ 1 500 τόνους. Ἡ Ταϊβάν, ἡ ὁποία δέν συμφωνοῦσε γιά ποσόστωση 1 000 τόνων, ἐπέτυχε τελικῶς νά εἰσαγάγει στήν Κοινή Ἀγορά μόνο 400 τόνους οἱ ὁποῖοι εὑρίσκοντο ἤδη στίς γερμανικές τελωνειακές ἀποθῆκες.

Καί κατά τό 1980, τά μέτρα διασφαλίσεως, παρέμειναν σέ ἰσχύ γιά ὅλες τίς τρίτες χῶρες, ἐκτός ἀπό τήν Λαϊκή Δημοκρατία τῆς Κίνας καί τήν Νότια Κορέα, μέχρι τίς 4 Μαρτίου 1980. Ἐν συνεχεία, μέ τόν κανονισμό (ΕΟΚ) 547/80, τῆς αὐτῆς ἡμερομηνίας (ABl. L 60/16), ἡ Ἐπιτροπή κατήργησε τά μέτρα διασφαλίσεως καί ἐνέκρινε γιά τίς χῶρες πού μέχρι τότε εἶχαν ἀρνηθεῖ αὐτοπεριορισμό τῶν ἐξαγωγῶν, τήν χορήγηση ἀδειῶν εἰσαγωγῆς γιά ποσότητες μέχρι 10 % τοῦ συνολικοῦ ποσοῦ τῶν εἰσαγωγῶν πού ἐπραγματοποιήθησαν κατά τό 1977 καί 1978. Τό σύστημα αὐτό ὅμως δέν ἐφηρμόσθη ὡς πρός τήν Ταϊβάν. Στήν συνέχεια, ἡ Ταϊβάν ἀπεδέχθη νά περιορίσει σέ 1 000 τόνους τίς παραδόσεις κονσερβῶν μανιταριῶν στήν Κοινότητα, κατά τό 1980, καί τελικῶς ἐχορηγήθησαν ἄδειες εἰσαγωγῆς μέχρι τοῦ ὕψους τῆς ἀνωτέρω ποσότητος γιά προερχόμενα ἀπό τήν χώρα αὐτή προϊόντα.

Ἡ πιό πρόσφατη λοιπόν κοινοτική νομοθεσία περιόρισε τίς εἰσαγωγές κονσερβῶν μανιταριῶν προελεύσεως Ταϊβάν, ἀπό 14 727,2 τόνους πού ἦταν τό 1978, σέ μία ἀμελητέα ποσότητα κατά τό 1979 (55,3 τόνους) καί κατά τό 1980 σέ 1 000 τόνους.

Ἡ Faust, ἡ ὁποία κατά τό 1978, εἶχε εἰσαγάγει 396 128 κιβώτια μανιταριῶν ἀπό τήν Ταϊβάν, εἰσπράττουσα προμήθεια 117 593 γερμανικῶν μάρκων (DM), κατά τό 1979 δέν εἰσήγαγε κανένα κιβώτιο· ὁ ἀριθμός κιβωτίων πού εἰσήγαγε κατά τό 1980 δέν ἀνεφέρθη, δύναται ὅμως νά ὑποτεθεῖ ὅτι ἡ ἴδια κατάσταση ἐπεκράτησε καί κατά τό ἔτος αὐτό.

Ἡ ἐνάγουσα ἰσχυρίζεται ὅτι ὑπέστη σημαντική ζημία (τήν ὁποία καθορίζει λεπτομερέστερα στά αἰτήματά της) καί ὅτι δέν ἠδυνήθη νά συμμετάσχει στό νέο ρεῦμα ἀνταλλαγῶν μέ τήν Λαϊκή Δημοκρατία τῆς Κίνας, δεδομένου ὅτι ἡ τελευταία πραγματοποιεῖ τίς ἐμπορικές της συναλλαγές ἀποκλειστικῶς μέσω δύο ἤ τριῶν μεγάλων εἰσαγωγέων, ἀρνουμένη, ἐξ ἄλλου, γιά πολιτικούς λόγους, νά συνάψει ἐμπορικές σχέσεις μέ ἐπιχειρήσεις πού ἀσχολοῦνται

έπίσης μέ τήν έμπορία τῶν προϊόντων τῆς Ταϊβάν.

Ἡ Faust θεωρεῖ ὅτι οἱ ζημίες τίς ὁποῖες ὑπέστη κατά τό 1979 καί 1980 εἶναι συνέπεια τῆς κοινοτικῆς ρυθμίσεως περί εἰσαγωγῶν μανιταριῶν, ὅπως συνάγεται ἀπό τόν κανονισμό (ΕΟΚ) 3096/76 τῆς Ἐπιτροπῆς, τῆς 17ης Δεκεμβρίου 1976, τοῦ κανονισμοῦ (ΕΟΚ) 1102/78 τῆς Ἐπιτροπῆς, τῆς 25ης Μαΐου 1978 καί τοῦ κανονισμοῦ (ΕΟΚ) 1449/78 τῆς Ἐπιτροπῆς, τῆς 28ης Ἰουνίου 1978.

Θεωρώντας ὅτι οἱ ἐν λόγω κανονισμοί εἶναι παράνομοι, συνήγαγε τό συμπέρασμα ὅτι εἶχε βασίμους λόγους νά ἀσκήσει ἀγωγή ἀποζημιώσεως κατά τῆς Κοινότητος κατά τήν ἔννοια τοῦ ἄρθρου 215, ἐδάφιο 2, τῆς συνθήκης ΕΟΚ, ὅπως καί ἔπραξε μέ δικόγραφο πού κατέθεσε στήν γραμματεία τοῦ Δικαστηρίου στίς 10 Μαρτίου 1981.

Κατόπιν ἐκθέσεως τοῦ εἰσηγητοῦ δικαστοῦ καί μετ' ἀκρόαση τοῦ γενικοῦ εἰσαγγελέως, τό Δικαστήριο ἀπεφάσισε τήν ἔναρξη τῆς προφορικῆς διαδικασίας χωρίς προηγουμένη διεξαγωγή ἀποδείξεων. Ἐζήτησε, ὡστόσο, ἀπό τήν Faust νά προσκομίσει ὁρισμένα τηλετυπήματα, τά ὁποῖα εἶχε ἡ ἴδια ἀναφέρει στήν ἀπάντησή της.

Μέ διάταξη τῆς 26ης Ὀκτωβρίου 1981, τό Δικαστήριο ἀπεφάσισε κατ' ἐφαρμογή τοῦ ἄρθρο 95, παράγραφοι 1 καί 2, τοῦ κανονισμοῦ διαδικασίας, νά ἀναθέσει τήν ὑπόθεση στό δεύτερο τμῆμα.

II — Αἰτήματα τῶν διαδίκων

Ἡ *Faust* ζητεῖ ἀπό τό Δικαστήριο:

— νά καταδικάσει τήν ἐναγομένη νά καταβάλει στήν ἐνάγουσα τό ποσό τῶν 114 930 δολαρίων Ἡνωμένων Πολιτειῶν καί τόκους πρός ἐπιτόκιο 4 % ἀπό τῆς κοινοποιήσεως τῆς ἀγωγῆς,

— νά καταδικάσει τήν καθ' ἧς στά δικαστικά ἔξοδα.

Ἡ *Ἐπιτροπή* ζητεῖ ἀπό τό Δικαστήριο:

— νά ἀπορρίψει τήν ἀγωγή,

— νά καταδικάσει τήν ἐνάγουσα στά δικαστικά ἔξοδα.

III — Ἐπιχειρήματα καί ἰσχυρισμοί τῶν διαδίκων

Ἡ *Faust* ἰσχυρίζεται, γιά τόν ὑπολογισμό τῶν ζημιῶν, τῶν ὁποίων ζητεῖ ἀποκατάσταση, ὅτι, ἄν οἱ εἰσαγωγές εἶχαν ἐξελιχθεῖ κανονικῶς, ἰδίως δέ, ἄν εἶχε διατηρηθεῖ τό σύστημα ἀναφορῶν, θά ἠδύνατο νά ἐλπίζει ὅτι τό μερίδιό της στό σύνολο τῶν εἰσαγωγῶν κονσερβῶν μανιταριῶν προελεύσεως Ταϊβάν, θά ἔφθανε τό 19,12 %. Τό ποσοστό αὐτό ἀντιστοιχεῖ, γιά κάθε ἕνα τῶν ἐτῶν 1979 καί 1980, σέ 292 380 κιβώτια, ἤτοι 2 600 τόνους, γιά τούς ὁποίους θά εἶχε λάβει, γιά κάθε ἔτος, προμήθεια 57 456 δολαρίων ΗΠΑ, ἤτοι συνολικῶς 114 930 δολάρια ΗΠΑ.

Μετά ἀπό τήν διευκρίνιση, ἡ Faust ἐκθέτει τούς λόγους, γιά τούς ὁποίους πιστεύει ὅτι ἡ νέα ρύθμιση περί χορηγήσεως ἀδειῶν εἰσαγωγῆς εἶναι παράνομη. Ὑποστηρίζει ὅτι μέ τόν κανονισμό 3096/76, ἡ Ἐπιτροπή ἐγκατέλειψε τό παλαιό σύστημα ἀναφορῶν πού ἐφήρμοζε μέχρι τότε χωρίς ἐξαίρεση, τό ὁποῖο ἐστηρίζετο στό ἄρθρο 3 τοῦ κανονισμοῦ (ΕΟΚ) 2107/74. Ἡ ἐγκατάλειψη τοῦ συστήματος ἀναφορᾶς παραβιάζει τήν ἀρχή τῆς ἰσότητος καί τοῦ μή ἐπιτρεπτοῦ τῶν διακρίσεων, ὡς ἀρχῶν τοῦ κοινοτικοῦ δικαίου. Ἡ ἔκταση ἐφαρμογῆς τοῦ μή ἐπιτρεπτοῦ τῶν διακρίσεων, πού συνάγεται ἀπό τήν γενική ἀρχή τῆς ἰσότητος, ἐκτείνεται καί στούς διαφόρους βιομηχανικούς ἤ ἐμπορικούς τομεῖς, καί κατά συνέπεια καί στήν ἐνάγουσα ὡς πράκτορα εἰσαγωγῶν.

Κατά τήν Faust, δέν ὑφίσταται κανείς, ἀντικειμενικῶς δικαιολογημένος, λόγος νά ἐγκαταλειφθεῖ τό προαναφερθέν σύστημα ἀναφορῶν τό ὁποῖο διεπνέετο ἀπό τήν

ἀρχή τῆς ἴσης μεταχειρίσεως. Ἀφοῦ εἶχε ἤδη χορηγηθεῖ, κατά τά ἔτη 1974, 1975 καί 1976, ἕνα σημαντικό ποσοστό τῶν συνολικῶν εἰσαγωγῶν μανιταριῶν στήν Λαϊκή Δημοκρατία τῆς Κίνας ἐξηκολούθη νά ὑφίσταται γιά τό μέλλον ἐπαρκές περιθώριο ὥστε νά δυνηθοῦν νά μετάσχουν, κατά τρόπο εὔλογο καί δίκαιο, ὅλες οἱ παραδοσιακές χῶρες ἐξαγωγῆς, στό ὑπολειπόμενο μέρος τῶν εἰσαγωγῶν τῆς Εὐρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς Κοινότητος. Ἀντί ὅμως, ἡ Ἐπιτροπή νά προβεῖ σέ μιά ἀναλογική μείωση τῶν εἰσαγωγῶν ἀπό τίς διάφορες τρίτες χῶρες, ἀπέκλεισε τελείως τήν Ταϊβάν ἀπό τήν χορήγηση ἀδειῶν εἰσαγωγῆς. Ὁ κύριος λόγος θεσπίσεως τῆς νέας αὐτῆς ρυθμίσεως, ἡ ὁποία εὐνοοῦσε τίς εἰσαγωγές ἀπό τήν Λαϊκή Δημοκρατία τῆς Κίνας, ἦταν ἡ σύναψη περισσότερο σημαντικῶν ἐμπορικῶν σχέσεων μέ τήν χώρα αὐτή. Ἡ Faust πιστεύει, ὡστόσο, ὅτι ὁ λόγος αὐτός δέν ἀρκεῖ γιά νά δικαιολογήσει μιά κανονιστική ρύθμιση ἀσυμβίβαστη πρός τούς ὑπερτέρους κανόνες τοῦ κοινοτικοῦ δικαίου, ὅπως τό μή ἐπιτρεπτό τῶν διακρίσεων. Προσθέτει ἀκόμη ὅτι ἡ ἀκυρότης τοῦ κανονισμοῦ 3096/76 θά εἶχε ὡς ἀναγκαία συνέπεια τήν ἀκυρότητα ὅλων τῶν μετέπειτα μέτρων, τά ὁποῖα σχετίζονται μέ τόν ἐν λόγω κανονισμό.

Ἡ Faust παρατηρεῖ ἐν συνεχεία ὅτι ὁ κανονισμός 1213/78 τῆς 5ης Ἰουνίου 1978, μέ τόν ὁποῖο ἡ Ἐπιτροπή βεβαίωνε ὅτι καί ἡ Ταϊβάν ἦταν σέ θέση νά ἐγγυηθεῖ ὅτι οἱ πρός τήν Κοινότητα ἐξαγωγές της δέν θά ὑπερέβαιναν τίς ποσότητες πού εἶχε δεχθεῖ ἡ Ἐπιτροπή, κατηργήθη, λίγο χρόνο ἀργότερα, μέ τόν κανονισμό 1449/78, τῆς 28ης Ἰουνίου 1978. Ἡ συντομία τοῦ χρονικοῦ διαστήματος πού μεσολάβησε μεταξύ τῶν δύο κανονισμῶν, ἀπό μόνη της καταδεικνύει ὅτι ἡ Ἐπιτροπή δέν ἐνήργησε κατόπιν ἐπισταμένης ἐξετάσεως τῆς καταστάσεως, ἀλλά ὅτι πολιτικοί λόγοι προεκάλεσαν τήν ἀπόφασή της, μέ τήν ὁποία παρημποδίσθη κάθε νέα εἰσαγωγή ἀπό τήν Ταϊβάν.

Ἡ Faust ὑπογραμμίζει ἀκόμη, ὅτι κατά τό 1979 ἡ Λαϊκή Δημοκρατία τῆς Κίνας ἐνεφανίσθη ὡς ὁ μοναδικός προμηθευτής κονσερβῶν μανιταριῶν, κατά δέ τό 1980 ἐπί μιᾶς συνολικῆς ποσότητος 29 000 τόνων μανιταριῶν πού ἐπρόκειτο νά εἰσαχθοῦν στήν Κοινότητα, 1 000 μόνο τόνοι ἐχορηγήθησαν στήν Ταϊβάν, δηλαδή περίπου τό 3 % τοῦ συνόλου, ἐνῶ κατά τά ἔτη 1975 καί 1978 οἱ ἐξαγωγές τῆς Ταϊβάν ἔφθασαν ἕνα μέσο ὕψος 13 000 περίπου τόνων τό ἔτος. Μέ τά δεδομένα αὐτά, οἱ ποσότητες πού ἐχορηγήθησαν στήν Ταϊβάν κατά τό 1979 καί 1980 ὁδηγοῦσαν κατά ἀπολύτως σαφή τρόπο σέ διάκριση εἰς βάρος τῶν κοινοτικῶν ἐμπορικῶν κύκλων, οἱ ὁποῖοι ἀσχολοῦνται μέ τήν ἐμπορία κονσερβῶν μανιταριῶν προελεύσεως Ταϊβάν.

Ἡ ἐπιχείρηση Faust ἀναγνωρίζει βεβαίως ὅτι τό κοινοτικό δίκαιο δέν προστατεύει ὁπωσδήποτε κάθε ἐμπορική σχέση, κάθε «know-how» ἤ γενικότερα τήν πελατεία μιᾶς ἐπιχειρήσεως, πιστεύει ὅμως ὅτι προστατεύει τά περιουσιακά στοιχεῖα μιᾶς ὀργανωμένης ἐπιχειρήσεως τά ὁποῖα διεμορφώθησαν καί ἐνισχύθησαν μέ τό πέρασμα τῶν ἐτῶν. Στά περιουσιακά αὐτά στοιχεῖα περιλαμβάνονται ἐπίσης καί οἱ ἐμπορικές σχέσεις πού ἔχουν ἀπό μακρό χρόνο ἐδραιωθεῖ, ὅπως παραδείγματος χάριν οἱ σχέσεις μεταξύ Faust καί Ταϊβάν.

Ἡ Faust θεωρεῖ, τέλος, ὅτι ἡ Ἐπιτροπή παρεβίασε τήν ἀρχή τῆς ἀναλογικότητος, δεδομένου ὅτι ἠδύνατο νά ἀποφύγει τήν διαταραχή τῆς ἀγορᾶς ἄν ἐφήρμοζε ἁπλῶς τούς ὑπολογιζομένους βάσει τοῦ συστήματος ἀναφορᾶς, πού ἐθέσπισε ὁ κανονισμός 2107/74, ποσοτικούς περιορισμούς, καθώς καί τήν ἀρχή τῆς δικαιολογημένης ἐμπιστοσύνης, λόγω τῆς ἀδικαιολογήτου ἐγκαταλείψεως τοῦ συστήματος ἀναφορᾶς, γεγονός πού ἡ ἐνάγουσα εὑρίσκετο σέ παντελή ἀδυναμία νά προβλέψει.

Ἡ *Ἐπιτροπή τῶν Εὐρωπαϊκῶν Κοινοτήτων* ἰσχυρίζεται ὅτι ἐπεχείρησε, ὅπως σαφῶς διαφαίνεται ἀπό τήν ἐξέλιξη τοῦ κοινοτικοῦ δικαίου μεταξύ 1974 καί 1980, νά ἀντιμετωπίσει, μέ τίς ἐξουσίες πού τῆς εἶχε μεταβιβάσει τό Συμβούλιο, τό πρόβλημα πού προεκάλει ἡ πίεση πού ἠσκεῖτο στήν ἀγορά ἀπό τίς διαρκῶς μεταβαλλόμενες εἰσαγωγές καί νά ἐξαλείψει τίς διαταραχές πού προεκάλει τό φαινόμενο αὐτό. Τό ὅτι ἡ συνέπεια ἦταν ἡ μεταβολή τοῦ ρεύματος τῶν ἀνταλλαγῶν πρός ὄφελος τῆς Λαϊκῆς Δημοκρατίας τῆς Κίνας αὐτό ὀφείλεται, ἀφ' ἑνός μέν, στήν ἀπόφαση τῆς τελευταίας νά δεχθεῖ, εὐθύς ἐξ ἀρχῆς, νά λάβει τά ἀναγκαῖα μέτρα αὐτοπεριορισμοῦ, ἀφ' ἑτέρου δέ, στό ὅτι ἐλήφθη ὑπ' ὄψη ὁ ἐκ νέου προσανατολισμός τῆς ἐμπορικῆς πολιτικῆς τοῦ Συμβουλίου ἔναντι τῆς Λαϊκῆς Δημοκρατίας τῆς Κίνας.

Κατά τήν Ἐπιτροπή, ὁ ἰσχυρισμός τῆς ἐναγούσης εἶναι ἀστήρικτος ἐφ' ὅσον δέν ὑπάρχει παραβίαση ὑπερτέρου κανόνος δικαίου. Οἱ κανόνες δικαίου πού δύνανται νά ληφθοῦν ὑπ' ὄψη στήν προκειμένη περίπτωση εἶναι ὁρισμένες ἀρχές τοῦ διεθνοῦς δικαίου καί ὁρισμένες γενικές ἀρχές τοῦ κοινοτικοῦ δικαίου.

Σέ ὅ,τι ἀφορᾶ τίς ἀρχές τοῦ διεθνοῦς δικαίου, δέν γίνεται ἀντιληπτό ποιός κανόνας τοῦ δικαίου αὐτοῦ δύναται νά ἔχει παραβιασθεῖ. Πράγματι, μεταξύ Κοινότητος καί Ταϊβάν δέν ὑφίστανται συμβατικές σχέσεις. Ἡ Ταϊβάν δέν εἶναι μέλος τῆς GATT καί ἐπομένως δέν δύναται νά ἐπικαλεσθεῖ καμία διάταξη τῆς ἐν λόγω συμφωνίας· τό διεθνές δίκαιο, τέλος, δέν προβλέπει καμία γενική ἀπαγόρευση διακρίσεως στίς σχέσεις μεταξύ τῶν ὑποκειμένων του. Προστίθεται ἀκόμη ὅτι καμία ἀπό τίς ἀρχές αὐτές τοῦ διεθνοῦς δικαίου δέν ἀπονέμει στούς ἰδιῶτες δικαιώματα τά ὁποῖα οἱ τελευταῖοι δύνανται νά ἐπικαλεσθοῦν ἐνώπιον τῶν ἐθνικῶν δικαστῶν ἤ τοῦ Δικαστηρίου τῶν Εὐρωπαϊκῶν Κοινοτήτων.

Τά μέτρα διασφαλίσεως πού ἐθέσπισε ἡ Ἐπιτροπή δέν παραβιάζουν οὔτε τούς ὑπέρτερους κανόνες τοῦ κοινοτικοῦ δικαίου. Οἱ κανονισμοί τοῦ Συμβουλίου οἱ ὁποῖοι ἀποτελοῦν τό νόμιμο ἔρεισμα τῶν ἐν λόγω μέτρων, ἐπιτρέπουν ρητῶς ἐκλεκτική ἐφαρμογή μέ τήν ἐπιφύλαξη τοῦ σεβασμοῦ τῶν διεθνῶν ὑποχρεώσεων τῆς Κοινότητος. Ἐξ ἄλλου, ἡ συνθήκη ΕΟΚ δέν περιλαμβάνει καμία «γενική ἀρχή πού νά ὑποχρεώνει τήν Κοινότητα, στίς ἐξωτερικές της σχέσεις, νά ἐπιφυλάσσει μία ἀπό κάθε ἄποψη, ἴση μεταχείριση τῶν τρίτων χωρῶν».

Ὅπως προκύπτει ἀπό τήν προτελευταία αἰτιολογική σκέψη τοῦ προαναφερθέντος βασικοῦ κανονισμοῦ 516/77 «ἡ κοινή ὀργάνωση ἀγορᾶς στόν τομέα τῶν μεταποιημένων προϊόντων μέ βάση τά ὀπωροκηπευτικά πρέπει νά λαμβάνει ὑπόψη, παράλληλα καί μέ τόν κατάλληλο τρόπο, τούς στόχους πού προβλέπονται στά ἄρθρα 39 καί 110 τῆς συνθήκης». Ἐξ ἄλλου, ἡ ἀνάγκη νά λαμβάνεται ὑπόψη ἡ προβλεπομένη στό ἄρθρο 100 ἐμπορική πολιτική, ἐπιβεβαιώνεται στό ἄρθρο 39, παράγραφος 2, σύμφωνα μέ τό ὁποῖο «στά κράτη μέλη ἡ γεωργία ἀποτελεῖ ἕνα τομέα στενά συνδεδεμένο μέ τό σύνολο τῆς οἰκονομίας», ἔτσι ὥστε ἡ γεωργική πολιτική νά μή δύναται νά ἀντιμετωπισθεῖ ἀνεξαρτήτως ἀπό τήν πολιτική ἐξωτερικοῦ ἐμπορίου. Ἡ ἐνάγουσα ἔχει, βεβαίως, δίκαιο νά ὑποστηρίζει ὅτι τό καλύτερο σύστημα ἀναφορᾶς εἶναι ἐκεῖνο τό ὁποῖο νοθεύει λιγότερο τόν ἀνταγωνισμό, δέν πρέπει ὅμως νά λησμονεῖται ὅτι ἡ συνθήκη παρέχει στά ὄργανα τά περιθώρια πού τούς εἶναι ἀναγκαῖα γιά νά προσαρμόζουν τίς ἀποφάσεις περί γεωργικῆς ἐμπορικῆς πολιτικῆς στά δεδομένα καί τίς ἐξελίξεις τῆς γενικῆς πολιτικῆς. Ἂν τά κοινοτικά ὄργανα διαθέτουν εὐρεία ἐξουσία ἐκτιμήσεως ὡς πρός τίς ἀποφάσεις οἰκονομικῆς πολιτικῆς πού ὀφείλουν νά λαμβάνουν, θά πρέπει πολύ περισσότερο νά διαθέτουν μιά τέτοια ἐξουσία στόν τομέα τοῦ ἐξωτερικοῦ ἐμπορίου, ἡ διαμόρφωση τοῦ ὁποίου δέν ἐξαρτᾶται ἀπό μονομερεῖς ἐνέργειες τῶν κοινοτικῶν ὀργάνων.

Προβαίνουσα στήν θέσπιση τῶν μέτρων διασφαλίσεως, τά ὁποῖα δέν ἀφοροῦν μόνο τήν Ταϊβάν, ἡ Ἐπιτροπή δέν παρεβίασε οὔτε τό μή ἐπιτρεπτό τῶν διακρίσεων κατά τό κοινοτικό δίκαιο, πού ἐρείδεται ἐπί τῆς ἀρχῆς τῆς ἰσότητος, οὔτε τήν ἀρχή τῆς δικαιολογημένης ἐμπιστοσύνης, οὔτε τήν ἀρχή τῆς ἀναλογικότητος.

Δέν δύναται νά διαπιστωθεῖ, στήν προκειμένη περίπτωση, δυσμενής διακριτική μεταχείριση τῆς ἐναγούσης πού νά θίγει τήν ἐλευθερία ἐλιγμῶν της στίς ἐμπορικές της συναλλαγές μέ τίς τρίτες χῶρες. Οἱ δυσχέρειες πού ἀντιμετωπίζει ἡ ἐνάγουσα δέν προκύπτουν ἀπό ἕνα αὐθαίρετο μέτρο πού ἔλαβε ἡ Ἐπιτροπή, ἀλλά ἀποτελοῦν ἀναπόφευκτη συνέπεια, μεταξύ ἄλλων παραγόντων, τοῦ ἐκ νέου προσανατολισμοῦ ἐκ μέρους τοῦ Συμβουλίου τῆς ἐμπορικῆς πολιτικῆς τῆς Κοινότητος ἔναντι τῆς Λαϊκῆς Δημοκρατίας τῆς Κίνας ἤ τῆς Ταϊβάν.

Δέν παραβιάζεται ἐπίσης ἡ ἀρχή τῆς προστασίας τῆς δικαιολογημένης ἐμπιστοσύνης. Τά ἀμφισβητούμενα μέτρα διασφαλίσεως οὔτε θίγουν τίς ἤδη συναφθεῖσες συμβάσεις, οὔτε ἀντιφάσκουν πρός μία συμπεριφορά τῆς Κοινότητος, ἀπό τήν ὁποία ἡ ἐνάγουσα θά ἠδύνατο νά συναγάγει, ποιά θά ἦταν ἡ μελλοντική πολιτική τῆς Κοινότητος στόν τομέα τοῦ ἐξωτερικοῦ ἐμπορίου. Ἀντιθέτως, ἡ ἐνάγουσα ὡς συνετή πράκτωρ εἰσαγωγῶν καί γνώστρια τῶν πραγμάτων, δέν ἠδύνατο νά ἀγνοεῖ τήν ἐξέλιξη τῆς κοινοτικῆς πολιτικῆς, σημεῖα τῆς ὁποίας ἦταν ἤδη ἀντιληπτά τόν τελευταῖο καιρό. Κάθε ἐπιχειρηματίας ὁ ὁποῖος κινεῖται στήν ἀγορά θά πρέπει ὁπωσδήποτε νά ἀναμένει αἰφνίδιες ἐπιπτώσεις ἀπό τίς ἀποφάσεις περί ἐμπορικῆς πολιτικῆς τῆς Κοινότητος. Οἱ ἐπιχειρηματίες δέν δύνανται, κατ' ἀρχήν, νά ἐφησυχάζουν ὡς πρός τήν διατήρηση τῶν ἐμπορικῶν ἀγορῶν, ἡ ὁποία τούς ἐπιτρέπει νά συμμετέχουν στό ἐξωτερικό ἐμπόριο. Τά κοινοτικά ὄργανα δέν ὑπέχουν ὑπηρεσιακή ὑποχρέωση νά ἐξασφαλίσουν αὐτή τήν διατήρηση.

Γιά τούς ἴδιους λόγους δέν γίνεται ἐπίσης ἀντιληπτό, πῶς θά ἦταν δυνατόν νά συναχθεῖ παραβίαση τῆς ἀρχῆς τῆς ἀναλογικότητος. Κάθε ἀλλαγή τῆς κοινοτικῆς πολιτικῆς στόν τομέα τοῦ ἐξωτερικοῦ ἐμπορίου ἔχει ἀναπόφευκτα ἐπιπτώσεις στίς ἐμπορικές προοπτικές τῶν ἐπιχειρηματιῶν τοῦ κλάδου, γιά τόν ὁποῖο πρόκειται.

Συμπερασματικῶς, ἡ Ἐπιτροπή θεωρεῖ ὅτι οἱ ἐνέργειές της δέν ἦταν παράνομες καί ὅτι ἐπομένως περιττεύει νά ἐξετασθεῖ ἄν οἱ ἐνέργειες αὐτές δύνανται νά ἀποτελέσουν κατάφωρη παραβίαση κανόνος τοῦ κοινοτικοῦ δικαίου. Ἐν πάση περιπτώσει, σ' ἕναν τομέα, ὁ ὁποῖος, κατά ἕνα μέρος, ἐπηρεάζεται ἀπό τίς ἐξωτερικές σχέσεις καί ἐνδεχομένως ἀπό τό ἐξωτερικό ἐμπόριο, εἶναι πολύ πιό δύσκολο ἀπό οἱονδήποτε ἄλλο τομέα νά διαπιστωθεῖ μιά τέτοια παραβίαση, δεδομένου τοῦ ἰδιαιτέρως μεγάλου περιθωρίου ἐλιγμῶν πού διαθέτουν τά κοινοτικά ὄργανα.

Σέ ὅ,τι ἀφορᾶ τέλος τό ζήτημα ἄν ἡ ἐνάγουσα ὑπέστη ζημία, ὑπό τήν νομική σημασία τοῦ ὅρου, ἡ Ἐπιτροπή παρατηρεῖ ὅτι

— κάθε προσβολή τῶν μακροχρονίων ἐμπορικῶν σχέσεων ἑνός ἐπιχειρηματία μέ μιά τρίτη χώρα δέν θεμελιώνει ἀναγκαῖα δικαίωμά του γιά ἀποκατάσταση τῆς ζημίας, τήν ὁποία ὑπέστη,

— καί ἄν ἀκόμη γίνει δεκτό ὅτι ὑφίσταται ὑποχρέωση προστασίας τῶν εἰσαγωγέων κατά τήν θέσπιση μέτρων διασφαλίσεως, ἡ ὑποχρέωση αὐτή φαίνεται νά ἐξασθενεῖ ὅταν πρόκειται γιά πρόσωπα, ὅπως οἱ πράκτορες εἰσαγωγῶν, τά ὁποῖα ἐμμέσως μόνον ἐνδιαφέρονται γιά τό συγκεκριμένο ἐμπόριο,

— ἡ ἔκταση τῆς ζημίας τήν ὁποία ὑπέστη ὁ ἐνδιαφερόμενος δέν δύναται νά ὑπολογισθεῖ σέ σχέση μέ τίς προμήθειες πού εἶχε εἰσπράξει κατά τό παρελθόν, λαμβανομένης ὑπόψη τῆς ἀβεβαιότητος καί τῶν ἰδιομορφιῶν τοῦ ἐξωτερικοῦ ἐμπορίου.

Στήν *ἀπάντησή* της ἡ *Faust* ἀμφισβητεῖ τήν ἀκρίβεια τῶν στοιχείων, πού ἐπικαλεῖται ἡ Ἐπιτροπή γιά νά δικαιολογήσει τούς προσβαλλομένους κανονισμούς.

Προβάλλει ὅτι ἡ μέση τιμή ἀγορᾶς τῶν ποσοτήτων κονσερβῶν μανιταριῶν πού εἰσήχθησαν κατά τό 1978 στήν Ὁμοσπονδιακή Δημοκρατία τῆς Γερμανίας (ὅπου καί κατευθύνεται τό 95 % τῶν εἰσαγωγῶν τοῦ προϊόντος αὐτοῦ στήν Κοινότητα), ἦταν κατά 14,4 % ὑψηλότερη ἀπό τήν τιμή πωλήσεως τῶν κοινοτικῶν παραγωγῶν.

Ὑπογραμμίζει ἀκολούθως ὅτι ἡ Ἐπιτροπή δέν δύναται νά ὑποστηρίξει ὅτι ἡ Ταϊβάν δέν ἦταν σέ θέση νά ἐγγυηθεῖ περιορισμό τῶν ἐξαγωγῶν της πρός τήν Κοινότητα. Στήν πραγματικότητα ἡ Ἐπιτροπή δέν εἶχε ποτέ προσφέρει στήν Ταϊβάν τήν δυνατότητα νά ἔλθουν σέ συμφωνία αὐτοπεριορισμοῦ ἐπί μιᾶς κατά κάποιο τρόπο ἀποδεκτῆς βάσεως.

Ὡς πρός τήν αὔξηση τῶν αἰτήσεων ἀδειῶν εἰσαγωγῆς ἡ ὁποία ἀνάγκασε τήν Κοινότητα νά ἐπαναφέρει σέ ἰσχύ, στίς 28 Ἰουνίου 1978, τά μέτρα διασφαλίσεως πού εἶχε προηγουμένως θεσπίσει κατά τῆς Ταϊβάν, ἡ Faust ὑπογραμμίζει ὅτι ὑπό τό καθεστώς τοῦ συστήματος χορηγήσεως ἀδειῶν πού ἴσχυε τό 1978, οἱ ποσότητες πού προέκυπταν ἀπό τίς ἄδειες πού ἐχορηγοῦντο γιά μιά ὁρισμένη τρίτη χώρα δέν ἦταν βέβαιο ὅτι θά εἰσήγοντο πράγματι ἀπό τήν χώρα αὐτή, δεδομένου ὅτι ἡ χώρα ἀγορᾶς δύναται νά μεταβληθεῖ ἐκ τῶν ὑστέρων.

Ἀναφέρει, τέλος, ὅτι ἡ Ἐπιτροπή κατέφυγε στίς ρῆτρες διασφαλίσεως τόν Μάϊο τοῦ 1978, ἀφοῦ εἶχε προηγουμένως ὑποσχεθεῖ στήν Νότιο Κορέα ἄδειες εἰσαγωγῆς γιά ποσότητες, οἱ ὁποῖες ὑπερέβαιναν κατά 350 % τίς ἐκ τῆς χώρας αὐτῆς εἰσαγωγές κατά τά τρία προηγούμενα ἔτη καί ἀφοῦ εἶχε δεχθεῖ ἀπό τή Λαϊκή Δημοκρατία τῆς Κίνας παράδοση ποσότητος κατά 20 % μεγαλύτερης ἀπό ἐκείνη τοῦ 1977. Οἱ εἰσαγωγές ὅμως ἀπό τήν Ταϊβάν δέν ἀντιπροσωπεύουν παρά μικρό μόνο μέρος (ὄχι περισσότερο ἀπό 13 % περίπου) τοῦ συνόλου τῶν εἰσαγωγῶν τοῦ 1978.

Βάσει τῶν δεδομένων αὐτῶν ἡ Faust ὑποστηρίζει ὅτι προφανῶς σκοπός τῆς πολιτικῆς τῆς Ἐπιτροπῆς δέν ἦταν νά ἐξαλείψει τίς διαταραχές τῆς ἀγορᾶς, ἀλλά νά καταστήσει τήν Λαϊκή Δημοκρατία τῆς Κίνας σχεδόν ἀποκλειστικό προμηθευτή κονσερβῶν μανιταριῶν τῆς Κοινῆς Ἀγορᾶς. Αὐτό διαφαίνεται καθαρά ἀπό τήν ἰδιαίτερα εὐνοϊκή συμπεριφορά πού ἐπεφύλαξε ἡ Ἐπιτροπή στήν Λαϊκή Δημοκρατία τῆς Κίνας τό 1979. Πράγματι, ἄν καί ἡ συμφωνία αὐτοπεριορισμοῦ πού εἶχε συνάψει ἡ Κοινότης μέ τήν Κίνα ἀνεφέρετο σέ μία ποσότητα 20 000 τόνων ἡ Ἐπιτροπή ἐπέτρεψε κατά τήν διάρκεια τοῦ 1979 τήν εἰσαγωγή στήν Κοινότητα μανιταριῶν ἀπό τήν Κίνα γιά μιά συνολική ποσότητα 29 600 τόνων.

Κατά τήν Faust, ἡ Ἐπιτροπή μέ τίς ἐνέργειές της αὐτές συνειδητά ἐξέτρεψε ἀπό τόν σκοπό του ἕνα μέσο στρατηγικῆς γιά τήν ὀργάνωση τῆς ἀγορᾶς, πού ἡ ἴδια εἶχε δημιουργήσει συνδυάζουσα ἕνα σύστημα ἀναφορῶν καί συμφωνιῶν αὐτοπεριορισμοῦ, ἐφήρμοσε δέ πολιτική ἐξωτερικοῦ ἐμπορίου ὑπό τό πρόσχημα μέτρων ὀργανώσεως ἀγορᾶς. Ἀπό τίς ἐνέργειές της προκύπτει σαφῶς ὅτι δέν ἐχρησιμοποίησε κατά τρόπο ἄψογο τήν διακριτική της ἐξουσία. Ἀπό τήν ἄποψη αὐτή ἐπίσης, τά μέτρα πού ἔλαβε γιά νά ἐξαλείψει τίς δηθεν διαταραχές τῆς ἀγορᾶς εἶναι κατά συνέπεια παράνομα.

Στήν *ἀνταπάντησή* της ἡ *Ἐπιτροπή* ἐπιχειρεῖ νά ἀποδείξει ὅτι ἀντίθετα μέ ὅσα ὑποστηρίζει ἡ προσφεύγουσα τά μέτρα διασφαλίσεως τῆς 25ης Μαΐου 1978 ἐλήφθησαν κατόπιν ὀρθῆς ἐκτιμήσεως τῶν

στοιχείων πού εἶχε στήν διάθεσή της ἡ ἁρμοδία ἀρχή.

Τά στοιχεῖα πού πρέπει νά ληφθοῦν ὑπόψη γιά νά ἐκτιμηθεῖ ἡ ἀναγκαιότης ἑνός μέτρου διασφαλίσεως εἶναι:

— τό ὕψος τῶν πραγματοποιηθέντων ἤ προβλεπομένων εἰσαγωγῶν,

— τά ὑπάρχοντα στήν ἀγορά τῆς Κοινότητος ἀποθέματα,

— ἡ ἐξέλιξη τῶν τιμῶν ἀγορᾶς τῶν κοινοτικῶν προϊόντων,

— οἱ τιμές τῶν προερχομένων ἀπό τρίτες χῶρες προϊόντων.

Σέ ὅ,τι ἀφορᾶ τό ὕψος τῶν εἰσαγωγῶν, ἡ Ἐπιτροπή εἶχε προβλέψει, βάσει τῶν αἰτήσεων ἀδειῶν εἰσαγωγῆς πού ὑπεβλήθησαν στίς 23 Μαΐου 1978, ὅτι οἱ εἰσαγωγές μανιταριῶν προελεύσεως τρίτων χωρῶν θά ἔφθαναν, στό τέλος Ἰουλίου τούς 40 941 τόνους, μία ποσότητα δηλαδή κατά πολύ μεγαλύτερη ἀπό τό σύνολο τοῦ προηγουμένου ἔτους. Οἱ ἐπίσημες στατιστικές πού καταρτίσθηκαν μετά τό τέλος τοῦ 1978 καί οἱ ὁποῖες δίδουν τόν ἀριθμό 45 951, ἀποδεικνύουν ὅτι ἡ πρόβλεψη τῆς Ἐπιτροπῆς ἦταν ὀρθή. Δέν ὑπάρχει, ἐξ ἄλλου, ἀμφιβολία ὅτι οἱ εἰσαγωγές θά εἶχαν ὑπερβεῖ κατά πολύ τόν ἀριθμό αὐτό ἄν δέν εἶχαν ληφθεῖ μέτρα διασφαλίσεως.

Ἡ διαπίστωση αὐτή δέν μεταβάλλεται καθόλου ἀπό τό γεγονός ὅτι κατά τήν διάρκεια τοῦ 1978, σέ σχέση μέ τό σύνολο τῶν εἰσαγωγῶν, ἐμφανίσθηκαν μικρές διαφορές μεταξύ τῶν ἀριθμῶν πού προκύπτουν ἀπό τίς χορηγηθεῖσες ἄδειες εἰσαγωγῆς καί τῶν ἀριθμῶν πού ἀφοροῦν τίς ποσότητες οἱ ὁποῖες πράγματι εἰσήχθησαν.

Σέ ὅ,τι ἀφορᾶ τά ἀποθέματα, ἡ Ἐπιτροπή παρατηρεῖ ὅτι στό σημεῖο αὐτό δέν ὑπάρχει διάσταση ἀπόψεων μεταξύ αὐτῆς καί τῆς ἐναγούσης.

Αὐτό δέν συμβαίνει σέ ὅ,τι ἀφορᾶ τήν ἐξέλιξη τῶν τιμῶν ἀγορᾶς τῶν κοινοτικῶν προϊόντων.

Στήν δεύτερη αἰτιολογική σκέψη τοῦ κανονισμοῦ 1102/78 περί λήψεως μέτρων διασφαλίσεως, ἡ Ἐπιτροπή διετύπωσε τήν ἄποψη ὅτι «οἱ τιμές προσφορᾶς γιά ἕνα σημαντικό μέρος προϊόντων τρίτων χωρῶν κυμαίνεται σέ ἐπίπεδο 20 μέ 30 % κάτω ἀπό τήν τιμή κόστους τῆς κοινοτικῆς βιομηχανίας κονσερβῶν μανιταριῶν».

Οἱ ἐπίσημες στατιστικές τοῦ Statistisches Bundesamt (Ὁμοσπονδιακή Στατιστική Ὑπηρεσία) τίς ὁποῖες προσεκόμισε ἡ ἐνάγουσα, ἐμφανίζουν ἀντιθέτως γιά τό 1978, μία μέση τιμή πωλήσεως 3,916 γερμανικῶν μάρκων (DM) κατά κιλό, γιά τό σύνολο τῶν ποσοτήτων πού εἰσήχθησαν στήν Γερμανία ἀπό τρίτες χῶρες καί μία μέση τιμή πωλήσεως 3,423 DM κατά κιλό γιά τίς ποσότητες πού προήρχοντο ἀπό ἄλλα κράτη μέλη.

Στούς ἀριθμούς αὐτούς ἡ Ἐπιτροπή ἀντιτάσσει:

— ὅτι οἱ τιμές πού σημειώθηκαν κατά τά 1978 εἶναι τό ἀποτέλεσμα μαζικῆς καί συνεχοῦς πιέσεως πού ὑπέστησαν τά ἐντός τῆς Κοινότητος παραγόμενα προϊόντα, μετά τό 1977, λόγω τῆς αὐξήσεως τῶν εἰσαγωγῶν προελεύσεως τρίτων χωρῶν·

— ὅτι ἡ τιμή κόστους τῶν γαλλικῶν μανιταριῶν τήν ὁποία ὑπελόγισε ἡ Ἐπιτροπή βάσει τῶν δεδομένων πού εἶχε στήν διάθεσή της, ἦταν περίπου 1,90 ἕως 2 DM ἀνά κυτίο τοῦ 1/2 κιλοῦ, γιά προϊόντα πρώτης διαλογῆς, ἐνῶ ἡ τιμή προσφορᾶς τῶν μανιταριῶν τρίτων χωρῶν ἦταν 1,40 ἕως 1,60 DM ἀνά κυτίο τοῦ ½ κιλοῦ, γιά προϊόντα πρώτης διαλογῆς·

— ὅτι οἱ ἐτήσιες στατιστικές λαμβάνουν ὑπόψη τους ὅλα τά προϊόντα, καθ' ὅλη τήν διάρκεια τοῦ ἔτους, ἐνῶ ἡ Ἐπιτροπή στηρίζεται μόνο ἐπί τῆς τιμῆς ἑνός σημαντικοῦ μέρους ἐμπορευμάτων σέ

μιά δεδομένη στιγμή (τέλος Μαΐου 1978)·

— ὅτι οἱ ἐτήσιες στατιστικές λαμβάνουν ὑπ' ὄψη τους τούς δασμούς (23 %), ἐνῶ ἡ Ἐπιτροπή στηρίζεται ἐπί τῆς τιμῆς προσφορᾶς τῶν τρίτων χωρῶν ἀπηλλαγμένης δασμῶν·

— ὅτι οἱ τιμές πωλήσεως δυνατόν ἐνίοτε νά εἶναι μικρότερες τῆς τιμῆς κόστους, ἰδίως σέ περιπτώσεις, ὅπως ἡ παρούσα, κατά τίς ὁποῖες ἡ κοινοτική παραγωγή ὀφείλει νά ἀντιμετωπίσει φθηνές προσφορές μεγάλων ποσοτήτων μανιταριῶν προελεύσεως τρίτων χωρῶν.

Ἡ Ἐπιτροπή ἀμφισβητεῖ τέλος δύο ἐπικουρικά ἐπιχειρήματα πού προέβαλε ἡ ἐνάγουσα.

Σέ ὅ,τι ἀφορᾶ τό ἐπιχείρημα ὅτι τά στοιχεῖα πού ἀφοροῦν τήν ἐν λόγω ἀγορά δέν εἶναι ἀξιόπιστα, λόγω τοῦ ἰσχύοντος κατά τό 1978 συστήματος χορηγήσεως ἀδειῶν, ἡ Ἐπιτροπή θεωρεῖ ὅτι εἶναι ἀποφασιστικῆς σημασίας τό ὅτι ἔστω καί ἄν ἠδύναντο νά ἀρθοῦν πλήρως, ὑπέρ τῆς ἐναγούσης, οἱ ἀβεβαιότητες πού ἀφοροῦν τό ὕψος τῶν εἰσαγωγῶν, αὐτό δέν θά μετέβαλε τά στοιχεῖα κατά τέτοιο τρόπο ὥστε νά δύναται νά προσαφθεῖ στήν Ἐπιτροπή ὅτι δέν ἔλαβε μία ἀπόφαση ἡ ὁποία δέν ἐδικαιολογεῖτο ἀπό τήν κατάσταση τῆς ἀγορᾶς.

Σέ ὅ,τι ἀφορᾶ τό ἐπιχείρημα πού ἀφορᾶ τήν διαφορετική δῆθεν μεταχείριση πού ἐπεφυλάχθη, ἀφ' ἑνός μέν στήν Κίνα, ἀφ' ἑτέρου δέ στήν Ταϊβάν, ἡ Ἐπιτροπή θεωρεῖ ὅτι δέν ἦταν ὑποχρεωμένη νά προσφέρει σέ κάθε τρίτη χώρα, στό πλαίσιο τῶν διαπραγματεύσεων γιά τόν αὐτοπεριορισμό, ποσόστωση ὑπολογιζομένη βάσει τῶν πραγματοποιηθεισῶν εἰσαγωγῶν ἀπό τήν χώρα αὐτή κατά τά προηγούμενα ἔτη. Εἶχε ἀντιθέτως τήν ὑποχρέωση νά σεβασθεῖ τίς διεθνεῖς ὑποχρεώσεις πού εἶχε ἀναλάβει τό Συμβούλιο. Ἀναφέρει σχετικῶς, τήν ἐμπορική συμφωνία πού εἶχε συναφθεῖ στίς 3 Ἀπριλίου 1978 μεταξύ τῆς Κοινότητος καί τῆς Λαϊκῆς Δημοκρατίας τῆς Κίνας, σύμφωνα μέ τήν ὁποία τά συμβαλλόμενα μέρη ἀνέλαβαν τήν ὑποχρέωση νά καταβάλουν κάθε προσπάθεια γιά νά «διευκολύνουν τήν ἁρμονική ἀνάπτυξη τῶν ἀμοιβαίων ἐμπορικῶν τους ἀνταλλαγῶν».

Ἡ Ἐπιτροπή παραδέχεται ὅτι οἱ εἰσαγωγές ἀπό τήν Λαϊκή Δημοκρατία τῆς Κίνας ὑπερέβησαν, τό 1979, κατά 7 000 τόνους τό ἀνώτατο ὅριο τῶν 22 500 τόνων πού εἶχε καθορισθεῖ γιά τήν χώρα αὐτή. Αὐτό ὅμως ὀφείλεται ἀποκλειστικά στό γεγονός ὅτι κατά τόν χρόνο πού ἐθεσπίζοντο τά νέα μέτρα διασφαλίσεως, στίς 20 Ἰουλίου 1979, 7 000 τόνοι, πέραν τῶν ποσοτήτων πού εἶχαν προβλεφθεῖ, εἶχαν ἤδη ἐγκαταλείψει τήν Λαϊκή Δημοκρατία τῆς Κίνας ὡς ἐν πλῷ εὑρισκόμενα ἐμπορεύματα καί, ἑπομένως, ἔπρεπε νά ληφθοῦν ὑπ' ὄψη.

IV — Προφορική διαδικασία

Ἡ Faust, ἐκπροσωπουμένη ἀπό τόν δικηγόρο D. Mankowski καί ἡ Ἐπιτροπή τῶν Εὐρωπαϊκῶν Κοινοτήτων ἐκπροσωπουμένη ἀπό τόν M. Hilf, μέλος τῆς νομικῆς της ὑπηρεσίας, ἀγόρευσαν κατά τήν συνεδρίαση τῆς 14ης Ἰανουαρίου 1982.

Οἱ διάδικοι ἐξέθεσαν διαφορετικές ἀπόψεις ὡς πρός τό ἄν διεξήχθησαν διαπραγματεύσεις γιά συμφωνία αὐτοπεριορισμοῦ μεταξύ τῆς Κοινότητος καί τῆς Ταϊβάν κατά τό 1978.

Ἡ Ἐπιτροπή ἐξέφρασε, ἐξ ἄλλου, ὁρισμένες ἀμφιβολίες ὡς πρός τό παραδεκτό τῆς ἀγωγῆς, δεδομένου ὅτι δέν εἶναι βέβαιο ὅτι ἡ Faust δέν ἠδύνατο προηγουμένως νά προσφύγει σέ ἐθνικό δικαστήριο.

Ὁ γενικός εἰσαγγελεύς ἀνέπτυξε τίς προτάσεις του στήν συνεδρίαση τῆς 27ης Μαΐου 1982.

Σκεπτικό

1 Μέ δικόγραφο πού κατέθεσε στή γραμματεία τοῦ Δικαστηρίου στίς 10 Μαρτίου 1981, ἡ Offene Handelsgesellschaft in Firma Werner Faust (στό ἑξῆς Faust), ἤσκησε, δυνάμει τοῦ ἄρθρου 215, παράγραφος 2, τῆς συνθήκης ΕΟΚ, ἀγωγή μέ τήν ὁποία ζητεῖ ἀπό τήν Εὐρωπαϊκή Οἰκονομική Κοινότητα ἀποκατάσταση τῆς ζημίας, τήν ὁποία ἰσχυρίζεται ὅτι ὑπέστη ἀπό ὁρισμένους κανονισμούς τῆς Ἐπιτροπῆς, πού ἀφοροῦν εἴτε τήν θέσπιση εἴτε τήν κατάργηση μέτρων διασφαλίσεως ὡς πρός τήν εἰσαγωγή στήν Κοινότητα κονσερβῶν μανιταριῶν προελεύσεως τρίτων χωρῶν.

2 Ἡ Faust εἶναι μία ἐπιχείρηση, ἐγκατεστημένη στήν Ὁμοσπονδιακή Δημοκρατία τῆς Γερμανίας, οἱ δραστηριότητες τῆς ὁποίας πρίν ἀπό μερικά ἔτη συνίσταντο κατά μέγα μέρος στήν εἰσαγωγή κονσερβῶν μανιταριῶν ἀπό τήν Ταϊβάν γιά λογαριασμό τρίτων.

3 Ἐπί τῶν εἰσαγωγῶν κονσερβῶν μανιταριῶν προελεύσεως τρίτων χωρῶν στήν Κοινότητα ἐπεβλήθησαν γιά πρώτη φορά μέτρα διασφαλίσεως ἀπό 26ης Αὐγούστου 1974 μέ τόν κανονισμό 2107/74 τῆς Ἐπιτροπῆς, τῆς 8ης Αὐγούστου 1974 (ΑΒΙ. L 218, σ. 54), ὁ ὁποῖος ἐξήρτησε κάθε εἰσαγωγή ἀπό τήν ὕπαρξη ἀδείας εἰσαγωγῆς χορηγουμένης στούς αἰτοῦντες γιά ποσότητα, ἡ ὁποία ὑπολογίζεται βάσει τῶν ποσοτήτων πού εἶχαν εἰσαχθεῖ προηγουμένως. Ἡ Ταϊβάν, ἡ ὁποία κατά τό 1973 εἶχε διαθέσει στήν Κοινότητα 25 544,6 τόνους κονσερβῶν μανιταριῶν, ἠδυνήθη νά ἐξαγάγει βάσει τοῦ συστήματος τῶν ποσοτήτων ἀναφορᾶς ἀκόμα 15 808,5 τόνους κατά τό 1974, 18 174 τόνους κατά τό 1975 καί 7 830,8 τόνους κατά τό 1976.

4 Τά μέτρα διασφαλίσεως κατηργήθησαν μετά τήν 1η Ἰανουαρίου 1977 μέ τόν κανονισμό 3096/76 τῆς Ἐπιτροπῆς, τῆς 17ης Δεκεμβρίου 1976 (ΑΒΙ. L 348, σ. 26). Κατόπιν τῆς καταργήσεως αὐτῆς ἡ Ταϊβάν ἠδυνήθη νά ἐξαγάγει πρός τήν Κοινότητα, κατά τό 1977, 10 353,9 τόνους κονσερβῶν μανιταριῶν.

5 Στίς 25 Μαΐου 1978, ἡ Ἐπιτροπή ἐθέσπισε μέ τόν κανονισμό 1102/78 (ΑΒΙ. L 139, σ. 26), δυνάμει τῆς ἐξουσιοδοτήσεως πού τῆς εἶχε παρασχεθεῖ μέ τόν κανονισμό 516/77 τοῦ Συμβουλίου, τῆς 14ης Μαρτίου 1977, περί κοινῆς ὀργανώσεως ἀγορᾶς στόν τομέα τῶν μεταποιημένων ὀπωροκηπευτικῶν (ΕΕ εἰδ. ἔκδ. 03/017, σ. 226), νέα μέτρα διασφαλίσεως, τά ὁποῖα συνίσταντο στήν ἄμεση κατάργηση τῆς χορηγήσεως ἀδειῶν εἰσαγωγῆς γιά κονσέρβες μανιταριῶν. Τό ἄρθρο 2, παρά-

γραφος 1, τοῦ κανονισμοῦ 1102/78 προέβλεπε ὅτι ἡ ἀπαγόρευση εἰσαγωγῆς δέν ἴσχυε «γιά τίς κονσέρβες μανιταριῶν καταγωγῆς τρίτων χωρῶν, γιά τίς ὁποῖες ἡ Ἐπιτροπή δέχεται ὅτι εἶναι σέ θέση νά παράσχουν τήν διαβεβαίωση ὅτι οἱ ἐξαγωγές τους πρός τήν Κοινότητα δέν θά ὑπερβοῦν μία ὁρισμένη ποσότητα, τήν ὁποία θά ἔχει ἀποδεχθεῖ ἡ Ἐπιτροπή». Ὁ κανονισμός 1213/78 τῆς Ἐπιτροπῆς, τῆς 5ης Ἰουνίου 1978 (ABl. L 150, σ. 5), στόν ὁποῖο ἐπιβεβαιώνετο ὅτι ἡ Ταϊβάν ἀνταπεκρίνετο στήν προαναφερθείσα προϋπόθεση, ἤρθη σχεδόν ἀμέσως μέ τόν κανονισμό 1449/78 τῆς Ἐπιτροπῆς, τῆς 28ης Ἰουνίου 1978 (ABl. L 173, σ. 25). Κατά τήν διάρκεια τοῦ 1978, ἡ Ταϊβάν ἠδυνήθη νά ἐξαγάγει πρός τήν Κοινότητα 14 727,2 τόνους κονσερβῶν μανιταριῶν.

6 Τό 1979, ἐλλείψει συμφωνίας αὐτοπεριορισμοῦ μεταξύ Κοινότητος καί Ταϊβάν, οἱ εἰσαγωγές μανιταριῶν ἀπό τήν χώρα αὐτή ἦταν πολύ μειωμένες (55,3 τόνοι), δεδομένου ὅτι τά μέτρα διασφαλίσεως συνέχισαν νά ἰσχύουν γιά τίς τρίτες χῶρες, οἱ ὁποῖες δέν ἦταν διατεθειμένες νά περιορίσουν ἑκουσίως τίς πρός τήν Κοινότητα ἐξαγωγές τους. Κατά τό 1980, ἀφοῦ διεπίστωσε ὅτι ἡ Κοινότης δέν ἦταν διατεθειμένη νά τῆς ἐπιτρέψει νά εἰσαγάγει στήν Κοινότητα περισσότερους ἀπό 1 000 τόνους κονσερβῶν μανιταριῶν, ἡ Ταϊβάν ἐδέχθη νά περιορίσει τίς πρός τήν Κοινότητα ἐξαγωγές της στήν ποσότητα αὐτή.

7 Ἡ Faust ὑποστηρίζει ὅτι ἄν ἡ ροή τοῦ ἐμπορίου εἶχε ἐξελιχθεῖ κανονικῶς, ἰδίως δέ ἄν εἶχε ἐξακολουθήσει νά ἰσχύει τό σύστημα τῶν ποσοτήτων ἀναφορᾶς, θά ἠδύνατο νά ἐλπίζει ὅτι τό μερίδιό της στήν ἀγορά θά ἔφθανε τό 19,12 % τῶν εἰσαγωγῶν κονσερβῶν μανιταριῶν προελεύσεως Ταϊβάν καί ὅτι, συνεπῶς, μέ τήν δρακόντεια μείωση τῶν εἰσαγωγῶν της τῆς διέφυγαν, κατά τά ἔτη 1979 καί 1980, προβλεπόμενες προμήθειες συνολικοῦ ὕψους 114 930 δολαρίων ΗΠΑ. Ἰσχυρίζεται δέ ὅτι τήν ἐν λόγω ζημία τήν προεκάλεσαν οἱ προαναφερθέντες κανονισμοί 3096/76, 1102/78 καί 1449/78 τῆς Ἐπιτροπῆς, ὅτι οἱ κανονισμοί αὐτοί ἀντιβαίνουν πρός τό κοινοτικό δικαιο καί ὅτι, συνεπῶς, ἡ Κοινότης ὑπέχει εὐθύνη, δυνάμει τοῦ ἄρθρου 215, παράγραφος 2, τῆς συνθήκης ΕΟΚ.

8 Ἡ Faust ἀμφισβητεῖ, κατ' ἀρχάς, τό κύρος τοῦ κανονισμοῦ 3096/76, ἰσχυριζομένη ὅτι ἡ ἐγκατάλειψη τοῦ συστήματος τῶν ποσοτήτων ἀναφορᾶς παραβιάζει τίς ἀρχές τῆς ἰσότητος καί τοῦ μή ἐπιτρεπτοῦ τῶν διακρίσεων, οἱ ὁποῖες, κατά τήν γνώμη της, διέπουν καί τίς ἐξωτερικές σχέσεις τῆς Κοινότητος καί τήν ὑποχρεώνουν, συνεπῶς, νά παρέχει στίς τρίτες χῶρες ἴση μεταχείριση ἀπό κάθε ἄποψη. Ἡ ἀκυρότης τοῦ κανονισμοῦ 3096/76 συνεπιφέρει τήν ἀκυρότητα τῶν μεταγενεστέρων κανονισμῶν, οἱ ὁποῖοι ἀνάγονται σ' αὐτόν.

9 Ἡ Ἐπιτροπή ὀρθῶς ἀπαντᾶ ὅτι τά μέτρα τά ὁποῖα ἐθέσπισε δέν παραβιάζουν ὑπέρτερους κανόνες τοῦ κοινοτικοῦ δικαίου. Πράγματι, οἱ κανονισμοί τοῦ Συμβουλίου, δυνάμει τῶν ὁποίων ἐλήφθησαν τά ἐν λόγω μέτρα, ἐπιτρέπουν ρητῶς τήν ἐκλεκτική ἐφαρμογή, πρός ὄφελος ἤ εἰς βάρος ὁρισμένων τρίτων χωρῶν, παρέχοντας ἔτσι στήν Ἐπιτροπή εὐρεία διακριτική ἐξουσία. Ὑπογραμμίζεται, ἐξ ἄλλου, ὅτι ἡ Faust δέν προσεκόμισε καμία ἀπόδειξη ὅτι ἡ Ἐπιτροπή, θεσπίζοντας τόν κανονισμό 3096/76 περί καταργήσεως τῶν μέτρων διασφαλίσεως πού εἶχαν θεσπισθεῖ μέ τόν κανονισμό 2107/74, ὑπερέβη προδήλως καί βαρέως τά περιθώρια ἐκτιμήσεως τῶν οἰκονομικῶν δεδομένων πού διαθέτει στόν τομέα αὐτό.

10 Ἡ Faust ἀμφισβητεῖ, στήν συνέχεια, τό κύρος τοῦ κανονισμοῦ 1102/78, μέ τόν ὁποῖο ἐθεσπίσθησαν ἀπό 25ης Μαΐου μέτρα διασφαλίσεως καί τοῦ κανονισμοῦ 1449/78, ὁ ὁποῖος ἐπανέφερε σέ ἰσχύ τά μέτρα αὐτά κατά τῆς Ταϊβάν, τρεῖς μόνο ἑβδομάδες ἀφ' ὅτου ἡ Ἐπιτροπή ἐδέχθη μέ τόν κανονισμό της 1213/78, ὅτι ἡ Ταϊβάν θά ἠδύνατο νά ἐξαιρεθεῖ ἀπό τήν ἐφαρμογή τῶν μέτρων αὐτῶν δυνάμει τοῦ ἄρθρου 2, παράγραφος 1, τοῦ κανονισμοῦ 1102/78.

11 Πρέπει νά λεχθεῖ, κατ' ἀρχάς, ὡς πρός τόν κανονισμό 1449/78, ὅτι τά ἀποτελέσματα τοῦ κανονισμοῦ αὐτοῦ περιορίζονται στό 1978, δεδομένου ὅτι καταργεῖ τόν κανονισμοῦ 1213/78, ὁ ὁποῖος εἶχε θεσπισθεῖ βάσει τῆς ὑποχρεώσεως πού εἶχε ἀναλάβει ἡ Ταϊβάν νά μή προβεῖ σέ πωλήσεις κατά τό 1978 καί ὁ ὁποῖος ἀναφέρεται, συνεπῶς, μόνο στό ἔτος 1978. Δεδομένου ὅτι ἡ Faust ζητεῖ μόνο ἀποκατάσταση τῆς ζημίας, τήν ὁποία ἰσχυρίζεται ὅτι ὑπέστη κατά τά ἔτη 1979 καί 1980, παρέλκει ἡ ἐξέταση τοῦ κύρους τοῦ ἐν λόγω κανονισμοῦ.

12 Δέν μένει, ἐπομένως, παρά νά ἐξετασθεῖ ὁ κανονισμός 1102/78, τοῦ ὁποίου ἡ Faust ἀμφισβητεῖ τό κύρος γιά τόν λόγο, κατ' ἀρχάς, ὅτι τά στοιχεῖα πού εἶχε στήν διάθεσή της ἡ Ἐπιτροπή κατά τό τέλος Μαΐου 1978 δέν ἐδικαιολόγουν τήν λήψη μέτρων διασφαλίσεως.

13 Κατά τῶν λόγων πού ἐπικαλεῖται ἡ Ἐπιτροπή στίς αἰτιολογικές σκέψεις τοῦ ἐν λόγω κανονισμοῦ, ἡ Faust προβάλλει κυρίως τά ἀκόλουθα:

— Οἱ αἰτήσεις τῶν ἀδειῶν εἰσαγωγῆς, οἱ ὁποῖες στίς 23 Μαΐου 1978 ἀνεφέροντο σέ μία ποσότητα 40 914 τόνων, δέν ἠδύναντο νά ἀποτελέσουν σοβαρή ἔνδειξη ὡς πρός τήν ποσότητα πού πράγματι θά εἰσήγετο καί, ἐπομένως, ἡ Ἐπιτροπή δέν ἠδύνατο νά στηριχθεῖ ἐπί τῶν αἰτήσεων αὐτῶν γιά νά συμπεράνει ὅτι οἱ εἰσαγωγές τοῦ 1978 θά ἦταν κατά πολύ μεγαλύτερες ἀπό τίς εἰσαγωγές τοῦ 1977, οἱ ὁποῖες ἀνῆλθαν σέ 32 900 τόνους,

— οἱ τιμές προσφορᾶς τῶν κονσερβῶν μανιταριῶν προελεύσεως τρίτων χωρῶν δέν ἦταν χαμηλότερες τῶν τιμῶν κόστους τῆς κοινοτικῆς βιομηχανίας,

— τά ἀποθέματα κονσερβῶν μανιταριῶν, οἱ ὁποῖες εἶχαν παραχθεῖ ἐντός τῆς Κοινότητος, δέν ἦταν τό 1978 κατά πολύ ὑψηλότερα τῶν ἀποθεμάτων τοῦ 1977.

14 Ὡς πρός τό πρῶτο ἐπιχείρημα ὑπογραμμίζεται ὅτι ἀπό τίς ἄδειες ἐξαγωγῆς δέν δύναται μέν νά συναχθοῦν μέ ἀκρίβεια οἱ ποσότητες πού θά εἰσαχθοῦν πράγματι, δεδομένου ὅτι ὁρισμένες ἄδειες πιθανόν νά μή χρησιμοποιηθοῦν στήν συνέχεια, δύναται ὅμως νά συναχθεῖ μία σαφής τάση αὐξήσεως τῶν εἰσαγωγῶν, ἡ ὁποία πιθανόν νά δημιουργήσει διαταραχή στήν ἀγορά.

15 Ὡς πρός τό ἐπίπεδο τῶν τιμῶν, πρέπει νά ληφθεῖ ὑπόψη ὅτι ἡ Ἐπιτροπή συνέκρινε τίς τιμές προσφορᾶς «ἐλεύθερο στά σύνορα» τῶν προϊόντων προελεύσεως τρίτων χωρῶν μέ τίς γαλλικές τιμές κόστους (δεδομένου ὅτι ἡ Γαλλία εἶναι ὁ μεγαλύτερος κοινοτικός παραγωγός κονσερβῶν μανιταριῶν), ἐνῶ ἡ Faust συγκρίνει τίς τιμές πωλήσεως (περιλαμβανομένων τῶν δασμῶν) τῶν προϊόντων προελεύσεως τρίτων χωρῶν μέ τίς τιμές πωλήσεως τῶν κοινοτικῶν προϊόντων. Ἡ μέθοδος πού ἀκολούθησε ἡ Ἐπιτροπή δικαιολογεῖται, μεταξύ ἄλλων, ἀπό τό γεγονός ὅτι ἡ σύγκριση μεταξύ τῶν τιμῶν πωλήσεως, στήν ὁποία προέβη ἡ Faust, δέν λαμβάνει ὑπόψη της τήν πτώση πού ἀναγκαστικῶς ὑφίστανται οἱ τιμές πωλήσεως τῶν κοινοτικῶν προϊόντων λόγω τῆς μαζικῆς καί παρατεταμένης πιέσεως πού ἀσκοῦν οἱ φθηνότερες εἰσαγωγές. Πράγματι, ἡ χαμηλή τιμή ἑνός κοινοτικοῦ προϊόντος δύναται νά ἀποτελεῖ ἔνδειξη ὑπάρξεως διαταραχῆς στήν ἀγορά καί ὄχι ἔνδειξη ἐλλείψεως διαταραχῶν. Πρέπει νά σημειωθεῖ ἐπίσης ὅτι τά στατιστικά στοιχεῖα πού ἐπεκαλέσθη ἡ Faust ἀφοροῦν ἕνα ὁλόκληρο ἔτος, ἐνῶ ἡ Ἐπιτροπή ἦταν ὑποχρεωμένη νά λάβει ὑπόψη της τήν κατάσταση τῆς ἀγορᾶς κατά τό χρονικό σημεῖο πού ἐσκόπευε νά λάβει μέτρα διασφαλίσεως, κατά τό χρονικό δέ ἐκεῖνο σημεῖο οἱ τιμές πωλήσεως τῶν προϊόντων προελεύσεως τρίτων χωρῶν ἦταν χαμηλότερες ἀπό τίς τιμές πωλήσεως τῶν κοινοτικῶν προϊόντων.

16 Σέ ὅ,τι ἀφορᾶ τά ἀποθέματα, ἡ Faust δέν ἀμφισβήτησε κατά τρόπο πειστικό τήν διαβεβαίωση τῆς Ἐπιτροπῆς ὅτι κατά τό τέλος Μαΐου 1978 τό ἐπίπεδο τῶν ἀποθεμάτων κονσερβῶν μανιταριῶν, οἱ ὁποῖες εἶχαν παραχθεῖ ἐντός τῆς Κοινότητος, ἦταν κατά 40 μέ 50 % ἀνώτερο ἀπό τό ἐπίπεδο τοῦ 1977 καί πρέπει ἑπομένως νά θεωρηθεῖ ἀκριβής.

17 Ἀπό τίς προεκτεθεῖσες σκέψεις συνάγεται ὅτι τίποτε δέν συνηγορεῖ ὑπέρ τοῦ ὅτι, βάσει τῶν στοιχείων πού διέθετε ἡ Ἐπιτροπή τόν Μάϊο τοῦ 1978, δέν ἐδικαιολογεῖτο ἡ λήψη μέτρων διασφαλίσεως.

18 Ἡ Faust προέβαλε περαιτέρω τόν ἰσχυρισμό ὅτι ἔστω καί ἄν τά μέτρα διασφαλίσεως πού ἐθεσπίσθησαν μέ τόν κανονισμό 1102/78 ἦταν δικαιολογημένα, ὁ κανονισμός, πάντως, πάσχει ἀκυρότητα λόγω καταχρήσεως ἐξουσίας, καθώς καί λόγω παραβιάσεως τῶν ἀρχῶν τῆς ἀναλογικότητος τοῦ μή ἐπιτρεπτοῦ τῶν διακρίσεων καί τῆς δικαιολογημένης ἐμπιστοσύνης.

19 Κατά τήν Faust, ἡ Ἐπιτροπή διέπραξε, κατ' ἀρχάς, κατάχρηση ἐξουσίας, διότι ἐθέσπισε καί ἐφήρμοσε τά μέτρα διασφαλίσεως ὄχι μόνο μέ σκοπό νά ἀποτρέψει διαταραχή τῆς ἀγορᾶς, ἀλλά καί γιά νά εὐνοήσει κατά τρόπο ἀποφασιστικό τήν ἀνάπτυξη τῶν ἐμπορικῶν ἀνταλλαγῶν μέ ὁρισμένες τρίτες χῶρες, ἰδίως μέ τήν Λαϊκή Δημοκρατία τῆς Κίνας, μέ τήν ὁποία ἡ Κοινότης συνῆψε ἐμπορική συμφωνία στίς 3 Ἀπριλίου 1978. Σύμφωνα ὅμως μέ τό ἄρθρο 40, παράγραφος 3, τῆς συνθήκης, ἡ κοινή ὀργάνωση τῶν ἀγορῶν πρέπει «νά περιορίζεται στήν ἐπιδίωξη τῶν στόχων τοῦ ἄρθρου 39», στούς ὁποίους δέν περιλαμβάνονται στόχοι πολιτικῆς ἐξωτερικοῦ ἐμπορίου.

20 Ἡ ἄποψη, ἐν τούτοις, τῆς ἐναγούσης διαψεύδεται ἀπό τό ἄρθρο 39, παράγραφος 2, στοιχεῖο γ τῆς συνθήκης κατά τό ὁποῖο «στά κράτη μέλη ἡ γεωργία ἀποτελεῖ ἕνα τομέα στενά συνδεδεμένο μέ τό σύνολο τῆς οἰκονομίας», ἀπό τήν προτελευταία αἰτιολογική σκέψη τοῦ κανονισμοῦ 516/77 τοῦ Συμβουλίου, τῆς 14ης Μαρτίου 1977, περί κοινῆς ὀργανώσεως ἀγορᾶς στόν τομέα τῶν μεταποιημένων προϊόντων μέ βάση τά ὀπωροκηπευτικά, σύμφωνα μέ τήν ὁποία «ἡ κοινή ὀργάνωση ἀγορᾶς στόν τομέα τῶν μεταποιημένων προϊόντων μέ βάση τά ὀπωροκηπευτικά πρέπει νά λαμβάνει ὑπόψη, παράλληλα καί μέ τόν κατάλληλο τρόπο, τούς στόχους πού προβλέπονται στά ἄρθρα 39 καί 110 τῆς συνθήκης» τέλος, ἀπό τό ἄρθρο 3 τοῦ κανονισμοῦ 521/77 τοῦ Συμβουλίου, τῆς 14ης Μαρτίου 1977, περί καθορισμοῦ τῶν λεπτομερειῶν ἐφαρμογῆς τῶν μέτρων διασφαλίσεως στόν τομέα τῶν μεταποιημένων προϊόντων μέ βάση τά ὀπωροκηπευτικά (ΕΕ εἰδ. ἔκδ. 03/017, σ. 251), σύμφωνα μέ τό ὁποῖο τά μέτρα διασφαλίσεως

πρέπει νά ἐφαρμοσθοῦν «ὑπό τήν προϋπόθεση τῆς τηρήσεως τῶν ὑποχρεώσεων πού ἀπορρέουν ἀπό συμφωνίες πού δεσμεύουν τήν Κοινότητα ἐπί διεθνοῦς ἐπιπέδου».

21 Ὡς πρός τήν αἰτίαση τῆς παραβιάσεως τῆς ἀρχῆς τῆς ἀναλογικότητος, ἡ Faust ἰσχυρίζεται ὅτι ἡ Ἐπιτροπή ἠδύνατο νά ἐπιτύχει τόν ἐπιδιωκόμενο σκοπό, νά ἀποτρέψει δηλαδή τίς διαταραχές τῆς ἀγορᾶς ἁπλῶς μέ ποσοτικούς περιορισμούς, διατηροῦσα ἐν ἰσχύι, χωρίς κανένα περιορισμό, τό σύστημα ἀναφορᾶς καί ὅτι δέν ὑπῆρχε λόγος νά ἐγκαταλειφθεῖ τό σύστημα αὐτό καί νά ἀποκλεισθοῦν κατά αὐθαίρετο καί γενικό τρόπο ἀπό τίς ποσοστώσεις τῶν εἰσαγωγῶν τά ὑπό ἀνάπτυξη ἐμπορικά ρεύματα.

22 Ἐδῶ πρέπει νά σημειωθεῖ, ὅτι ἡ Ἐπιτροπή δέν ἠδύνατο, ἐν πάση περιπτώσει νά «διατηρήσει» τό σύστημα ἀναφορᾶς, δεδομένου ὅτι ὁ κανονισμός 3096/76 κατήργησε, ἀπό 1ης Ἰανουαρίου 1977, τά μέτρα διασφαλίσεως, στό πλαίσιο τῶν ὁποίων ἐφημόζετο τό ἐν λόγω σύστημα. Ἑπομένως, ἡ αἰτίαση τῆς προσφευγούσης πρέπει νά ἐκληφθεῖ ὑπό τήν ἔννοια ὅτι ἡ Ἐπιτροπή ὄφειλε νά ἐπιδιώξει τούς σκοπούς αὐτούς μέ ἀνάλογα μέσα, συνδυάζουσα, παραδείγματος χάριν, τά νέα μέτρα διασφαλίσεως, πού ἐθέσπισε τό 1978, μέ σύστημα ἀναφορᾶς στίς εἰσαγωγές, πού εἶχαν πραγματοποιηθεῖ τά προηγούμενα ἔτη ἀπό κάθε ἐνδιαφερομένη τρίτη χώρα.

23 Λαμβανομένου ὑπόψη ὅτι ἡ Ἐπιτροπή, μέ τά προσβαλλόμενα μέτρα, ἐπεδίωξε νά ἐπιτύχει δύο, τό ἴδιο θεμιτούς, σκοπούς, δηλαδή τήν σταθεροποίηση τῆς ἀγορᾶς καί τήν ἐφαρμογή τῆς κοινοτικῆς πολιτικῆς στόν τομέα τοῦ ἐξωτερικοῦ ἐμπορίου, τά μέτρα, τά ὁποῖα ἐθεσπίσθησαν, δέν δύνανται νά θεωρηθοῦν δυσανάλογα πρός τούς ἐπιδιωκόμενους σκοπούς. Εἶναι πράγματι, ἀναπόφευκτο, μία τροποποίηση τῆς κοινοτικῆς πολιτικῆς στόν τομέα τοῦ ἐξωτερικοῦ ἐμπορίου νά ἔχει ἐπιπτώσεις στίς ἐμπορικές προοπτικές τῶν ἐπιχειρηματιῶν τοῦ θιγομένου κλάδου.

24 Σέ ὅ,τι ἀφορᾶ τήν αἰτίαση περί διακρίσεων, πρέπει νά τονισθεῖ ὅτι δέν ἐτέθη ὑπό συζήτηση ἡ νομιμότης τοῦ προβλεπομένου ἀπό τόν κανονισμό 1102/78 συστήματος αὐτοπεριορισμοῦ. Ἡ Faust, στήν πραγματικότητα, ἀμφισβητεῖ τόν τρόπο μέ τόν ὁποῖο ἡ Ἐπιτροπή ἐφήρμοσε τό σύστημα αὐτό, ἰδίως δέ τό γεγονός ὅτι ἡ Ἐπιτροπή προέβη στόν καθορισμό τῆς κατανεμηθείσης σέ κάθε τρίτη χώρα ποσοστώσεως παραγωγῆς στό πλαίσιο τοῦ αὐτοπεριορισμοῦ κατά τρόπο αὐθαίρετο χωρίς καμία ἀναφορά στίς εἰσαγωγές πού ἐπραγματοποιήθησαν τά προηγούμενα ἔτη ἀπό τίς χῶρες αὐτές. Ἑπομένως, ἡ κρίση περί τοῦ κύρους τοῦ κανονισμοῦ 1102/78, ὑπό τό φῶς τῆς ἀρχῆς τοῦ μή ἐπιτρεπτοῦ τῶν διακρίσεων, ἐξαρ-

τᾶται ἀπό τόν τρόπο, πού ἐφήρμοσε τόν κανονισμό αὐτό ἡ Ἐπιτροπή κατά τά ἔτη 1978, 1979 καί 1980. Στό πλαίσιο τῆς παρούσης ὑποθέσεως ὅμως μιά τέτοια ἐκτίμηση θά ἦταν ἀναγκαία μόνο γιά τά ἔτη 1979 καί 1980, δεδομένου ὅτι ἡ ἀγωγή πού ἤγειρε ἡ Faust δέν ἀναφέρεται στήν ζημία πού ἐνδεχομένως ὑπέστη ἡ ἐν λόγω ἐπιχείρηση κατά τό 1978.

25 Ἄν καί ἡ Ταϊβάν ἔτυχε προφανῶς ἐκ μέρους τῆς Ἐπιτροπῆς λιγότερο εὐνοϊκῆς μεταχειρίσεως ἀπό ὅ,τι ὁρισμένες τρίτες χῶρες, πρέπει νά τονισθεῖ ὅτι δέν ὑπάρχει στήν συνθήκη γενική ἀρχή πού νά ὑποχρεώνει τήν Κοινότητα, στίς ἐξωτερικές σχέσεις, νά μεταχειρίζεται κατά τρόπο ἴσο ἀπό ὅλες τίς ἀπόψεις τίς διάφορες τρίτες χῶρες. Χωρίς λοιπόν νά παρίσταται ἀνάγκη νά ἐξετασθεῖ ἐπί ποίας βάσεως θά ἠδύνατο ἡ Faust νά ἐπικαλεσθεῖ τό μή ἐπιτρεπτό τῶν διακρίσεων μεταξύ καταναλωτῶν καί παραγωγῶν τῆς Κοινότητος, τήν ὁποία θεσπίζει τό ἄρθρο 40 τῆς συνθήκης, πρέπει νά παρατηρηθεῖ ὅτι, ἄν δέν ἀντίκειται στό κοινοτικό δίκαιο μιά διαφορετική μεταχείριση τρίτων χωρῶν, πολύ περισσότερο δέν δύναται νά θεωρηθεῖ ἀντίθετη πρός τό κοινοτικό δίκαιο μιά διαφορετική μεταχείριση ἐπιχειρηματιῶν τῆς Κοινότητος, ἡ ὁποία ἀποτελεῖ αὐτόματη συνέπεια τῆς διαφορετικῆς μεταχειρίσεως τρίτων χωρῶν, μέ τίς ὁποῖες οἱ ἐν λόγω ἐπιχειρηματίες εἶχαν συνάψει ἐμπορικές σχέσεις.

26 Ἡ ἐνάγουσα ἰσχυρίζεται τέλος ὅτι ἡ σχεδόν ὁλική ἀπαγόρευση τῶν εἰσαγωγῶν ἀπό τήν Ταϊβάν ἀντίκειται πρός τήν ἀρχή τῆς δικαιολογημένης ἐμπιστοσύνης, ἡ ὁποία θά ἐπέβαλλε, ἐν προκειμένω, τήν διατήρηση τῶν παραδοσιακῶν ἐμπορικῶν σχέσεων.

27 Καί ἡ αἰτίαση αὐτή πρέπει νά ἀπορριφθεῖ. Δεδομένου ὅτι τά κοινοτικά ὄργανα διαθέτουν διακριτική ἐξουσία κατά τήν ἐπιλογή τῶν μέσων πού εἶναι ἀναγκαῖα γιά τήν πραγμάτωση τῆς πολιτικῆς τους, οἱ ἐπιχειρηματίες δέν πρέπει νά τρέφουν δικαιολογημένως ἐμπιστοσύνη ὡς πρός τήν διατήρηση τῆς ὑπαρχούσης καταστάσεως, ἡ ὁποία δύναται νά μεταβληθεῖ μέ ἀποφάσεις πού λαμβάνουν τά ἐν λόγω ὄργανα στό πλαίσιο τῆς διακριτικῆς τους ἐξουσίας. Στήν προκειμένη περίπτωση εἶναι ἀκόμη πιό δύσκολο νά γίνει δεκτό ὅτι παρεβιάσθη ἡ ἀρχή τῆς δικαιολογημένης ἐμπιστοσύνης, ἐφ' ὅσον ἡ ἐμπορική συμφωνία πού συνήφθη στίς 3 Ἀπριλίου 1978 μεταξύ Κοινότητος καί Λαϊκῆς Δημοκρατίας τῆς Κίνας καί ἐδημοσιεύθη στήν Ἐπίσημη Ἐφημερίδα στίς 11 Μαΐου 1978 (ABl. L 123, σ. 2), ἠδύνατο νά προϊδεάσει τούς ἐπιχειρηματίες γιά τόν ἐπικείμενο ἀναπροσανατο-

λισμό τῆς ἐμπορικῆς πολιτικῆς τῆς Κοινότητος, ἡ δέ ἔλλειψη κάθε ὑποχρεώσεως τῆς Κοινότητος νά παρέχει ἴση μεταχείριση στίς τρίτες χῶρες θά ἀπέτρεπε ἕνα συνετό ἐπιχειρηματία ἀπό τό νά προεξοφλήσει ὅτι δέν θά ἐθίγοντο τά ὑφιστάμενα ρεύματα ἀνταλλαγῶν κατά τόν χρόνο τῆς θεσπίσεως τῶν μέτρων διασφαλίσεως.

28 Ἀπό τίς προεκτεθεῖσες σκέψεις συνάγεται ὅτι ἡ ἐνάγουσα δέν ἠδυνήθη νά ἀποδείξει ὅτι οἱ κανονισμοί οἱ ὁποῖοι, κατά τούς ἰσχυρισμούς της, τῆς προεκάλεσαν τήν ζημία, τῆς ὁποίας ζητεῖ ἀποκατάσταση, εἶναι παράνομοι. Ἡ ἀγωγή λοιπόν πρέπει νά ἀπορριφθεῖ.

Ἐπί τῶν δικαστικῶν ἐξόδων

29 Κατά τό ἄρθρο 69, παράγραφος 2, τοῦ κανονισμοῦ διαδικασίας, ὁ ἡττηθείς διάδικος καταδικάζεται στά δικαστικά ἔξοδα· δεδομένου ὅτι ἡ ἐνάγουσα ἡττήθη, πρέπει νά καταδικασθεῖ στά δικαστικά ἔξοδα.

Διά ταῦτα

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πρῶτο τμῆμα)

κρίνει καί ἀποφασίζει:

1) Ἀπορρίπτει τήν ἀγωγή.

2) Καταδικάζει τήν ἐνάγουσα στά δικαστικά ἔξοδα.

O'Keeffe Bosco Koopmans

Ἐδημοσιεύθη σέ δημοσία συνεδρίαση στό Λουξεμβούργο στίς 28 Ὀκτωβρίου 1982.

Κατ' ἐντολή τοῦ γραμματέως

H. A. Rühl

Κύριος ὑπάλληλος διοικήσεως

Ὁ πρόεδρος τοῦ πρώτου τμήματος

A. O'Keeffe